

Studio 73 - Vejen Amatørteaterforening

I 1972 satte Andst – Gesten Socialdemokratiske Forening komedien Brødrene Østermands Huskors op med Ib H. Larsen som instruktør. Ib havde tidligere boet i Århus, hvor han havde været med i en amatørteaterforening, så han mente da nok, at der måtte være basis for en sådan forening i Vejen. Han spurgte de medvirkende i dilettantforestillingen, om det ikke var noget for dem. En af de medvirkende var min mand, og han tænkte nu ikke lige, det var noget for ham, men mente at det måske var noget for hans kone og det var det.

Vi fik samlet en lille flok entusiaster, der syntes, det kunne være sjovt at starte en amatørteaterforening i Vejen – faktisk var der kun Ib og hans kone Lone, der havde nogle forudsætninger for at starte og drive en sådan forening, men det så vi let på, vi var unge og "udødelige", så det skulle vi da nok klare.

Der blev nedsat en bestyrelse, vi fik fat i nogle medlemmer - og arbejdet begyndte. Vi besluttede, at vi skulle forsøge os med en lokal revy. At valget faldt på en revy, tror jeg mest skyldtes, at vi havde nogle, der var klar til at skrive revytekster om livet i Vejen og om nogle af vores mest farverige landspolitikere. Revyen fik titlen "Rundt omkring springvandet".

Svend H. Pedersen og Ejvind Munk Jensen fik samlet et godt orkester, og vores fantastiske multikunstner Jens Flansmose sørgede for, at scenen blev udsmykket med trolde-springvand, og hvad der ellers skulle til. Vejen-borgerne var vant til at tage i "Cirkus G.O.Gine", så de var klar til at bakke os op. Da pressen var os venlige stemt, og lokalpolitikere sagde ja til at være VIP-gæster, ja så kunne det ikke gå helt galt. Publikum strømmede til, vi spillede mange forestillinger for fulde huse, hvilket selvfølgelig gav mod på mere.

Og som vi skrev i programmet. "Skulle der i aftenens løb blive lejlighed til at drage sammenligninger med nulevende personer, kan vi forsikre Dem for, at det er utilsigtet. Hvis De ikke hopper på den limpind, kan vi kun sige: Det er i hvert fald ikke ondt ment, og – nogen skulle jo stå for skud".

Heldigvis gik der for lokalpolitikere og byens honoratiorens lidt prestige i at blive parodieret eller nævnt i revyerne, så vi havde nogle virkelig gode og sjove revyår. Jeg mindes kun en enkelt gang eller to, hvor nogen har været lidt utilfredse med vores parodi på vedkommende. Men jeg mener nu mest det skyldtes deres egen mangel på selvironi.

Vores start som amatørteater i Vejen lykkedes over al forventning. Selvfølgelig gik bestyrelsesarbejdet ikke gnidningsløst, vi var trods alt en broget flok, og vi havde ikke meget

erfaring med en sådan forening. Men vi var heldige at få nogle visionære og strukturerede mennesker med i gruppen, så vi blev en meget aktiv forening med de bump på vejen, som sådan noget arbejde giver.

Vi var heldigvis også godt klar over, at skulle vi "ud over scenekanten", ja så skulle vi have hjælp fra mere professionelle. Vi fik fat i skuespiller Niels Erik Larsen fra Odense Teater, og ham lærte vi meget af. Dog var det lidt svært for den gode Larsen at forstå, at vi jo stadig var amatører, og at vi havde vores daglige arbejde ved siden af, så samarbejdet blev sat på standby – lidt dramatisk, sådan kan det jo gå. Men heldige var vi, at samme Larsen anbefalede den unge nyuddannede skuespiller Jan Schou som instruktør både på revyerne og på de større teaterstykker, vi satte op i årene frem. Det gav et varmt venskab med Jan, som jeg heldigvis stadig nyder godt af.

Sammen med koreografen Lilly Lensfeldt fik Jan os op i "superligaen" inden for amatørteater. Og med sit sociale engagement var Jan også med til at styrke sammenholdet og glæden ved at være i foreningen. Jeg husker endnu med stor glæde, hvordan Jan til premieren på en forestilling altid kom med en lille personlig gave til hver enkelt skuespiller og/eller en skriftlig hilsen. Jan så hver enkelt af os – både dem på scenen og dem "ude i kulissen", en god evne at have, og den forsøgte jeg at tage med mig i mit senere arbejde som amatør-instruktør i foreningen.

Lilly Lensfeldt instruerer i en dans.

Ligeledes havde vi stor glæde af de kurser, som Dansk Amatør Teater Samvirke (DATS) udbød. Der mødte vi virkelig dygtige, entusiastiske lærere, der kunne klæde os på til det videre arbejde i en amatørteaterforening.

Et af de første store stykker vi forsøgte os med var "Charleys tante". Det blev en brag af en forestilling. Hvor skuespil, scenografi, hår og sminke, kostumer og teknik gik op i en højere enhed. Og vi havde et kammeratskab, der virkelig var med til at højne spilleglæden.

Der kunne ske mange sjove ting under en forestilling. Jeg husker, da vi spillede "Landmandsliv". I en scene i stykket skulle der en levende gris med ind i en trillebør. Min mand måtte ud til en bekendt, der var landmand, og snakke med ham, om han måske havde en lille gris - gerne med lidt skuespillepotentiale. Det havde han. Dengang spillede vi over flere weekender, så vi havde ikke lige tænkt på, at grisen jo voksede, så den lille gris endte i sidste forestilling med at være temmelig tung at bære på. Vi havde heller ikke tænkt på, at den ville ud og kigge på verden. En aften lige før en forestilling var grisen væk, vi gik efter lyden, og fandt den nede under scenen. Landmanden fortalte os efterfølgende, at han havde måttet aflive grisen, for den fik skuespillernykker.

Nå ja – så skete det jo da også ind imellem – under en forestilling – at en replik pludselig blev glemt. Jeg husker en aften, hvor der blev helt stille på scenen – i meget lang tid – og suffløren, Anni Rasmussen, der ellers var en helt fantastisk sufflør, ja hun havde tænkt: "Det går jo godt", så hun sad bare og nød forestillingen. Jeg skal hilse og sige, at sekunderne er lange, når man står der, og ingen ved, hvem der skal sige noget. Men lige den dag, da var Orla Jensen med på scenen, og der skulle jo noget til at hyle denne dygtige amatørskuespiller ud af det, så han gik hen til sufflørkassen og sagde højt og tydeligt ned til suffløren: "Er det mig nu". Hvorefter hele salen morede sig, og vi kom tilbage på sportet.

I 1978 fik jeg via DATS kontakt med nogle elever fra Dramahøjskolen i Herning, og de kom til Vejen og hjalp med at få en børneafdeling stablet på benene. Det var forrygende at opleve, at her var der pludselig et andet tilbud til de børn, der ikke lige var til sport. Og vi havde i årene frem stor succes med at lave drama med børn og unge. Det er virkelig en fritidsinteresse, der er med til at give børn og unge mere selvværd, og vise dem, at der her findes et godt fællesskab, de kan blive en del af.

Her i 2023 er det svært at forstå, at det er 50 år siden, vi "bare lige" mente, vi kunne starte sådan en forening på. Nå ja – hvis jeg skal være helt ærlig, kan jeg måske "svagt ane" alle årene, hvis jeg ser mig selv i spejlet. Ungpigerollerne er for flere menneskealdre siden lagt på hylden. For mange år siden spillede jeg Tante 2 i "Skærmydsler", ligesom jeg spillede en af de elskelige gamle tanter i "Arsenik og gamle kniplinger". Den gang brokkede vores fantastiske multikunstner og sminkør, Jens D. Flansmose, sig lidt over alt den sminke, der skulle til for at få mig i den rigtige alder, det havde ikke været nødvendigt i dag.

Men hvis jeg lader tankerne gå tilbage, så kunne jeg skrive tykke bøger om alle de oplevelser, denne forening har givet mig, de øvrige medlemmer – og de tilskuere, der gennem årene har fulgt os i "lyst og nød".

Da vi dengang i 1973 startede med en revy på det hæderkronede Hansens Hotel (der i dag er lavet om til lejligheder), tror jeg nu ikke, der var nogen af os, der havde fantasi til at forestille sig, at man faktisk meget nemt kan blive lidt afhængig af at være en del af det brogede team, der får en teaterforestilling op at stå - men sådan har det heldigvis været for mange af os.

Joan Brinch Sindberg og Søren Steno folder sig ud.

Lige før en premiere, hvor teknik, musik, sminke, hår, kor og skuespillere pukler det meste af deres fritid med opsætningen, vil udenforstående nok også spørge sig selv om, hvorfor det nu lige er, vi bruger så mange timer på amatørteater. Jamen ... det er da

sammenholdet – det at hver lille brik er nødvendig for det færdige resultat. Uanset køn, alder, status og evner er der en plads til alle, når en forestilling skal blive til et produkt, der er værd at vise for publikum.

Selvfølgelig er alle timerne ikke lige sjove. - Nej når man kl. 23 - for 10. gang prøver den samme sang og de samme trin – og det stadig ikke virker helt så professionelt som på Det Kongelige – ja så er det da måske ikke lige en amatørinstruktørs drømme-fritids-job. Heldigvis er det også i de situationer, at der lige er en af alle de medvirkende, der har overskud til en kvik bemærkning, så latteren kan bløde op på en træt flok amatørskuespillere, der selvfølgelig har svært ved at abstrahere fra, at de skal møde til normal tid på arbejde i morgen tidlig.

Men - når det så lykkes at få en professionel amatørforestilling stablet på benene, som publikum nyder at se, og man mærker glæden fra alle de medvirkende over en fælles indsats, ja så er det da nemt at forstå, at man også siger ja næste gang, der er brug for ens frivillige arbejdskraft.

Jeg har i mine mange år med amatørteater oplevet, hvordan mennesker ”er vokset”, når de har været med i teaterarbejdet. Det kan være et ungt menneske, der måske ikke er så god til sport, der pludselig her finder det samme fællesskab, ikke på sportspladsen - men på scenen eller i teknikken på Studioscenen. Det kan være et menneske, der ikke er så god til det boglige, men opdager, at der her kan bruges helt andre evner.

Det er selvfølgelig også en stor glæde at opleve, at en del amatører har fundet deres levevej inden for det etablerede teater efter at have ”stået i lære” i Studio 73.

Ingen tvivl om, at en sådan amatørforening er et stort aktiv for en by som Vejen. Heldigvis er erhvervslivet klar over dette, så de er en god støtte for vores selvfinansierende forening, der dog støttes af kommunalt tilskud til lokaler.

Så kommer jeres vej forbi, så klik ind på hjemmesiden for Studio 73, og se hvilke forestillinger, der spilles. Jeg lover jer, I vil møde en flok glade, entusiastiske og kvalitetsbevidste amatørskuespillere.

Lånt fra Studio 73's Jubilæumsskrift med Grethe Brinch Knudsens og Uffe Nørgaards tilladelse.